

Tyresö kommun
Miljö- och trafikenheten
Catarina Östlund
Miljö- och energisamordnare
08-5782 91 14

TJÄNSTESKRIVELSE

2012-03-13

1 (6)

Diarienummer

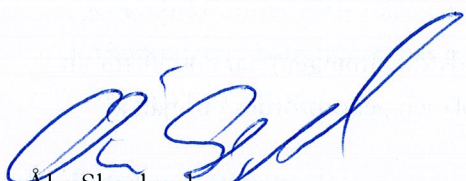
2008KSM0085.225

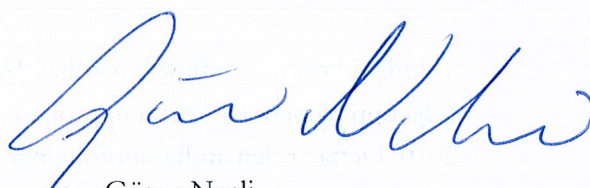
Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Uppföljning av energiplanen

Förslag till beslut

- Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet noterar redovisningen och godkänner uppföljningen av energiplanen

Åke Skoglund
Chef Samhällsbyggnadsförvaltningen

Göran Norlin
Chef Miljö- och
trafikenheten

Sammanfattning

Den nu gällande energiplanen för Tyresö kommun antogs 2008. En första uppföljning av planen genomfördes i början av 2010. Detta är den andra uppföljningen.

Planen innehåller mål och åtgärder för områdena:

1. Energihushållning och energieffektivisering
2. Energitillförsel
3. Resor och transporter
4. Fysisk planering

Planen innehåller totalt 25 åtgärder. Uppföljningen visar att det pågår ett aktivt arbete inom alla åtgärdsområdena.

Arbetet har kommit längst inom åtgärdsområde 2, där målet är att användningen av olja och el ska minska genom konvertering till fjärrvärme baserad på förnyelsebar energiråvara, bergvärme eller annan förnyelsebar energi. Kommunen arbetar även aktivt med energieffektivisering genom stödet från Energimyndigheten.

Det område där kommunen är längst ifrån att nå målet är att minska miljöbelastningen från trafiken. Här pågår dock en hel del arbete.

Beskrivning av ärendet

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska det finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i varje kommun. Energiplanen avser kommunen både som geografiskt område och som verksamhetsutövare.

Kommunfullmäktige antog den nu gällande energiplanen för Tyresö kommun i december 2008. Tidsperspektivet i planen sträcker sig fram till år 2020.

Tekniska kontoret (numera Samhällsbyggnadsförvaltningen) har ansvar för att följa upp planen. En första uppföljning av planen genomfördes i början av 2010. Detta är den andra uppföljningen.

Uppföljningen består av följande delar:

- Uppföljning av mål
- Uppföljning av åtgärder
- Slutsatser
- Bilaga med uppföljning av respektive åtgärd

Uppföljning av målen

Planen har mål för fyra områden. Målen är generellt formulerade och är därför svåra att tydligt följa upp.

Nedan anges målen för vart och ett av områdena. För varje område beskrivs utvecklingen.

1. Energihushållning och energieffektivisering

”Tyresö kommun ska verka för god hushållning med energi och planera för effektivare energianvändning”

Kommunen arbetar aktivt med energieffektivisering, bland annat genom energieffektiviseringsstödet från Energimyndigheten, ett årligt stöd fram till år 2014. Strategin omfattar bara energieffektivisering av den egna verksamheten i kommunen. Den första uppföljningen av stödet visar att energianvändningen i kommunens egna byggnader, inklusive Tyresö Bostäder, har minskat något mellan 2009 och 2011, trots att arean ökat.

2. Energitillförsel

”Användningen av olja och el ska minskas genom konvertering till fjärrvärme baserad på förnyelsebar energiråvara, bergvärme eller annan förnyelsebar energi”

Användningen av olja i kommunens egna byggnader har minskat med 35 procent mellan 2009 och 2011. Detta beror både på konvertering till fjärrvärme och installation av bergvärme. Även användningen av olja för hela kommunen som geografiskt område har minskat. Statistik från SCB visar att oljeanvändningen i kommunen har minskat drastiskt, från 98 750 MWh år 1990 till 6 260 MWh år 2009¹.

3. Resor och transporter

Tyresö kommun ska systematiskt arbeta för att minska miljöbelastningen från sina egna transporter samt från övriga transporter inom kommunens geografiska område

Miljöbelastningen både från egna transporter samt från övriga transporter i kommunen ökar. Uppföljningen av energieffektiviseringsstödet visar att energianvändningen i kommunens egna transporter har ökat med 18 procent

¹ 10 550 MWh år 2008

mellan 2009 och 2011. För hela kommunen visar statistik från SCB att energianvändningen i transporterna har ökat från 162 000 MWh år 1990 till 225 000 MWh år 2009², en ökning med nästan 40 procent.

4. Fysisk planering

”Tyresö kommun ska främja strukturer som leder till minskade utsläpp av koldioxid”

I kommunens alla delar kompletteras bebyggelsen med främst bostäder. En tätare bebyggelse bidrar till att skapa förutsättningar för effektiva hållbara energisystem som exempelvis fjärrvärme. Både i Tyresös centrum och i Strand finns långt gångna planer för omfattande förtätning. Främst handlar det om uppförande av nya bostäder och i centrum även en stadspark. Goda förutsättningar finns för att ansluta den nya bebyggelsen till fjärrvärmenätet.

Uppföljning av åtgärderna

Energiplanen innehåller 25 åtgärder sorterade under de fyra åtgärdsområdena. Åtgärderna är av skiftande karaktär; en del är övergripande och en del mer konkreta. Vidare är det en del åtgärder som är snarlika, men finns under olika åtgärdsområden. Det gäller t.ex. åtgärderna om utbyggnad av gång- och cykelnät.

Uppföljningen visar att det pågår ett aktivt arbete inom alla åtgärdsområden. Hur långt arbetet kommit för respektive åtgärd anges i bilagan. Av bilagan framgår att följande fyra åtgärder har genomförts:

- Energideklarering av kommunens samtliga fastigheter (åtgärd 1)
- Bollmoravallen, Förrådet, Kringlan, Biblioteket i Trollbäcken och övriga lokaler har konverterats till fjärrvärme (åtgärd 10)
- Dalskolans idrottshall och Dalskolan har konverterats till fjärrvärme (åtgärd 11)
- Utbildning i Eco-driving för alla kommunanställda som frekvent kör bil i tjänsten genomfördes under 2010 (åtgärd 17).

För femton åtgärder är bedömningen att arbetet pågår i linje med åtgärden. Det gäller exempelvis följande åtgärder:

- Sensorer och annan energieffektiv teknik ska införas på kommunens fastigheter (åtgärd 3)

² 200 000 MWh år 2008

- Kommunen ska verka för separat mätning av verksamhetsel och fastighetsel (åtgärd 6)
- År 2015 ska kommunens park av personbilar till 85 % bestå av miljöbilar (åtgärd 15)
- En kartläggning av kommunens tjänsteresor ska genomföras och en policy för dessa resor ska tas fram (åtgärd 16)
- Fortsatt utbyggnad av gång- och cykelnät (åtgärd 18)
- Kommunen ska vid utarbetande av detaljplaner för flerbostadshus i exploateringsavtal verka för att uppvärmning av bebyggelsen sker med förnybara eller alternativa energikällor samt med låg energiförbrukning (åtgärd 24)

För två åtgärder inom trafikområdet finns behov av att öka takten:

- Kommunen ska i samråd med Storstockholms Lokaltrafik (SL) verka för en bra och effektiv lokaltrafik inom hela Tyresö kommuns bebyggda områden (åtgärd 19)
- Uppmuntra kollektiva färdmedel och vid behov verka för en utökning av infartsparkeringar (åtgärd 22)

Slutligen är det tre åtgärder där litet eller inget har hänt:

- Kommunen ska utreda och analysera olika tekniska möjligheter att konvertera fastigheter utanför fjärrvärmeområdet som värms med direktverkande el. (åtgärd 12)
- Kommunen ska i samråd med energidistributören öka kunskapen om värmesituationen vid elavbrott för fjärrvärmvärmda fastigheter inom kommunens geografiska område (åtgärd 13)
- Kommunen ska i samråd med Svenska kraftnät analysera konsekvenserna för kommunen av den i utredningen "Stockholms Ström" föreslagna 220 kV kraftledning från Nacka till befintlig station i Solberga i Haninge kommun. (åtgärd 14)

Slutsatser

Sedan energiplanen antogs 2008 har kommunen gjort stora satsningar inom klimat- och energiområdet. Kommunen har satsat på att utveckla det strategiska arbetet genom att ta fram en klimatstrategi, gå med i Borgmästaravtalet och genom energieffektiviseringsstödet från Energimyndigheten.

Viktiga åtgärder har genomförts. Exempelvis är all el som kommunen köper fossilfri. Uppvärmningen av kommunens fastigheter är nästan helt fossilfri. Det

har skett genom konvertering från olja till fjärrvärme (från biobränsle) eller bergvärme (från vattenkraft). Dessutom har förutsättningarna för energibesparingar förbättrats genom installation av separat mätning av verksamhetselen i skolor och förskolor.

Arbetet med energieffektiviserande åtgärder behöver fortsätta. Energikraven vid nybyggnation bör skärpas ytterligare. Målet bör vara att nya byggnader i kommunen är näranollenergibyggnader (NNE).

Vidare finns det behov av att hitta andra uppvärmningsformer för småhusen med direktverkande el. Fjärrvärme bör bli ett alternativ i större utsträckning. Jämfört med andra kommuner har Tyresö en låg andel fjärrvärmda småhus. Att ansluta privata bostäder till fjärrvärme är något som kommunen inte har direkt rådighet över. Vidare bör kommunen satsa mer på alternativa energikällor (sol, vind). Det finns diskussioner om att installera solceller på taken i Granängsringen.

Det område där kommunen är längst ifrån att nå målet är att minska miljöbelastningen från trafiken. Här pågår dock en del arbete. En resepolicy för kommunen kommer att tas fram under 2012. Den kommer att omfatta både tjänsteresor och resor till och från arbetet. Andelen miljöbilar i den kommunala organisationen ökar successivt och andelen tjänsteresor med egen bil minskar. Två elbilar är beställda till fordonspoolen och fler kommer att beställas under 2012. Vidare genomförs under våren 2012 en förstudie om samordnade varutransporter inom Södertörnssamarbetet.

Vid en kommande revidering av energiplanen behöver målen ses över så att de är möjliga att mäta och följa upp. Vidare behöver målen samordnas med målen i kommunens två andra strategier inom området, klimatstrategin och energieffektiviseringsstrategin.